

ER(R)GO

Teoria | Literatura | Kultura

Nr 37 2/2018

WYDAWNICTWO
UNIwersYTETU ŚLĄSKIEGO
KATOWICE 2018

Wojciech Kalaga

redaktor naczelny

Redakcja

Zastępcy redaktora naczelnego: Paweł Jędrzejko i Marzena Kubisz

Sekretarz redakcji: Marcin Mazurek

Członkowie redakcji: Tomasz Kalaga, Jacek Mydła

Stali współpracownicy redakcji: Anna Kisiel, Michał Kisiel, Ewa Wylęzek

Rada naukowa

Fernando Andacht (Ottawa), Ian Buchanan (Cardiff), Jean-Claude Dupas (Lille),

Piotr Fast (Katowice), Alicja Helman (Kraków), Ryszard Nycz (Kraków),

Libor Martinek (Opava-Wrocław), Giorgio Mariani (Rzym),

John Matteson (Nowy Jork), Floyd Merrell (Purdue),

Edward Możejko (Edmonton), Leonard Neuger (Sztokholm),

Tadeusz Rachwał (Warszawa), Erhard Reckwitz (Duisburg-Essen),

Katarzyna Rosner (Warszawa), Horst Ruthof (Murdoch),

Bożena Shallcross (Chicago), Tadeusz Sławek (Katowice),

Andrzej Szahaj (Toruń), Lech Witkowski (Toruń)

W naszej wdzięcznej pamięci

pozostają następujący Członkowie Rady Naukowej:

Zygmunt Bauman (Leeds), Emanuel Prower (Katowice),

Anna Zeidler-Janiszewska (Łódź)

Opracowanie wydawnicze

redakcja: Gabriela Marszołek

korekta: Joanna Zwierzyńska

skład i łamanie: Monika Grotek

Niniejsza publikacja finansowana jest z funduszu badań statutowych

Instytutu Kultur i Literatur Anglojęzycznych

Wydziału Filologicznego

Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

INSTYTUT KULTUR I LITERATUR ANGLOJĘZycznych
UNIWERSYTET ŚLĄSKI W KATOWICACH

© Copyright by Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego and Authors, Katowice 2018

ISSN 1508-6305

e-ISSN 2544-3186

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych 4.0 Międzynarodowe
Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International

Spis treści

5 wstęp

- Wojciech Kalaga – Er(r)go.....5

9 rozprawy – szkice – eseje

- Alicja Muller – (Nie)widowskowe ciała (nie) idą na wojnę
Uniformy i dyscyplina..... 11
- Tomasz Żaglewski – Maski Batmana. Kostium jako element
narracji superbohaterskiej w komiksie.....25
- Paweł Tomczok – Panmaskarada. Maski i maskowanie
u Brunona Schulza35
- Izabela Tomczak, Paweł Stachura – Kształowanie tożsamości awatara w grach komputerowych
Studium komputerowych adaptacji *Waldena*
Henry’ego Davida Thoreau.....49
- Sonia Front – „Dusze przemierzają wieki, jak chmury przemierzają niebo”
– Tożsamość sieciowa w filmie *Atlas Chmur*.....63
- Tomasz Burzyński – Zrzucając maski. Refleksja na temat podmiotowości
w świetle procesów (bio)medykalizacji.....79
- Marcin Hanuszkiewicz – Wcielenie czy maska? O dynamice ontycznej
świata przedstawionego w twórczości literackiej
i myśli teoretycznej Brunona Schulza91
- Anna Maria Bielak – Piękna karlica i żydowski nochal z kartonu101

117 varia – kontynuacje – antycypacje

- Alina Mitek-Dziemba – Postsekularyzm jako sposób reanimacji
literatury postkolonialnej?
O granicach i paradoksach *secular criticism*119
- Przemysław Górecki – Refleksja estetyczna nad opowiadaniem
Ryūnosuke Akutagawy *W krainie wodników*133

145 recenzje

- Sylwia Papier – Pawła Jarodzkiego gra w historię
*Analiza Kompletnej historii wszechświata
ze szczególnym uwzględnieniem Polski
w kontekście „narracji wizualnej” o Polsce*..... 147

155 noty o książkach

- Michał Kisiel – Brian Massumi, *Ontopower: War, Powers
and the State of Perception*.....157
- Anna Kisiel – Judith Butler, Zeynep Gambetti, Leticia Sabsay,
Vulnerability in Resistance161

167 summaries in english

173 informacje dla autorów

Contents

5 editorial

- Wojciech Kalaga – Er(r)go.....5

9 studies and essays

- Alicja Muller – (Un)spectacular Bodies (Do Not) Go to War
Uniforms and Discipline..... 11
- Tomasz Żaglewski – Masks of Batman. The Costume as an Element
of Superhero Narratives in Comics25
- Paweł Tomczok – Panmasquerade. Masks and Masking
in Bruno Schulz’s Fiction35
- Izabela Tomczak, Paweł Stachura – Shaping the Avatar Identity in Computer Games
A Study in Game Adaptations
of Henry David Thoreau’s *Walden*49
- Sonia Front – “Souls Cross Ages Like Clouds Cross Skies”—
Network Identity in *Cloud Atlas*.....63
- Tomasz Burzyński – Masks Off. Reflections on Subjectivity
from the Perspective of the (Bio)medicalization Process.....79
- Marcin Hanuszkiewicz – A Mask or an Incarnation? On the Ontic Dynamics
of the Fictional Universe in the Works and Theories
of Bruno Schulz91
- Anna Maria Bielak – A Beautiful Dwarf and a Jewish Paper Nose101

117 varia, follow-ups and anticipations

- Alina Mitek-Dziemba – Postsecularism as a Way of Reanimating
Postcolonial Reading Practices. On the Limits
and Paradoxes of Secular Criticism..... 119
- Przemysław Górecki – An Aesthetic Reflection on *Kappa*
by Ryūnosuke Akutagawa133

145 reviews

- Sylwia Papier – Game in History by Paweł Jarodzki
An Analysis of *Kompletna historia wszechświata
ze szczególnym uwzględnieniem Polski*
in the Context of the “Visual Narrative” about Poland..... 147

155 notes on books

- Michał Kisiel – Brian Massumi, *Ontopower: War, Powers
and the State of Perception*157
- Anna Kisiel – Judith Butler, Zeynep Gambetti, Leticia Sabsay,
Vulnerability in Resistance.....161

167 summaries in english

173 info for contributors

czas masek, które chowamy w zanadru. Nie, raczej: które nas chowają w zanadru. A za nimi płaczą się i skrywają tożsamości: tożsamość narodowa, tożsamość trędowatych, tożsamość prawdziwa, tożsamość szaleńców, heroiczna tożsamość narодно-romantyczna, tożsamość żydowska, tożsamość sieciowa, tożsamość zwielokrotniona, tożsamość europejska, tożsamość nomadyczna, tożsamość własna, tożsamość ze stanów przejściowych, tożsamość mnoga, tożsamość posthumanistyczna, tożsamość gracza, tożsamość probabilistyczna jako wynik biomedycyzacji. Otwierające się i zamykające drzwi między jaźniami. Ja wewnętrzne i ja zewnętrzne. A śmierć? Śmierć to też tylko drzwi.

Na szczęście są jeszcze ciało i wspólne przebieganki – co zasłonić, co ukryć? Nagiego ciała nie da się łatwo poskromić, bowiem z natury jest niedomknięte, kapryśne i irracjonalne. Z pomocą przychodzi nam wojsko – idealnie zsynchronizowani kaprale, specjaliści od wódki, kopulacji i nagej śmierci. Ach, ta kruchość nagich, efemerycznych ciał żołnierskich, te żołnierskie pośladki; a jednak to tylko żywe archiwa wyuczonych gestów. Biopolityka i biowładza: ciało prywatne przeistacza się w publiczne, a mimo to pięciu Cezarych w strojach sportowych staje przed komisją w pogoni za niedoścignioną kategorią A. Wszystko to między teatrem, baletem a poligonem.

W międzyczasie trwa dyskusja między Id a Superego, rzeczywistość fermentuje sobie, by stać się panmaskaradą, a panironia emanuje z monistycznej substancji, głębia zasłania powierzchnię, *secular humanism* lustruje się i kwestionuje, czyniąc wysiłek niebinarnego bycia „pomiędzy”, Tłuja masturbuje się na śmietniku, Pan defekuje w zdziczałym ogrodzie, a niepełnosprawny umysłowo filozof perypatetyczny przechadza się wśród drohobyckiej młodzieży. Kapłan nie wierzy w swoją religię i kradnie pieniądze kochanki na wódkę, wybitni artyści oferują wydmuszkę, Schulz jako płynna autorska substancja stoi przed (rozbitym) lustrem, potem pisze i zakrywa, tu i ówdzie pałętają się marni nosiciele katarynek, antecedensy mają swoje „konsekwencje, które tłoczą się ciasno, następują sobie na pięty bez przerwy i bez luki”, *pacjent nr 23* cicho snuje swą opowieść a potem krzyczy coś do łajdaków, płynna substancja naśmiewa się z maski, Thoreau bawi się w dom, żelazny kapitał ducha nie przynosi procentów, polaryzują się wartości estetyczne, postsekularne wyznania wiary pozostają niepewne, pełne blizn i niejednoznaczne, nadal trwa gra wewnętrznego piękna i zewnętrznej brzydoty. A granice człowieczeństwa przesuwały się i przesuwały.

Pośród tych opowieści przeróżne wędrują charaktery: zamaskowani mściciele, nietoperze i pająki, budowle z oparów i szmat, awatar Thoreau, bohaterowie liminalni, krwionośny system semiotyczny, bezkres potencjalnej semiozy, nowotworowe rozrosty chaotycznych potencjalności i ciemne, życiodajne łono, Schulz-herzjarcha, dumni przysmażacze Żydów, Henri Michaux jako paliwo dla wyvodu (brrr!), klony, awatary, świadoma sztuczna inteligencja, genetycznie zmodyfikowane mutanty, twarz wyjąłowiona z płci, jednostki oddzielone od właściwej dla nich czasoprzestrzeni, mozaika puentylistyczna, krnąbrne dziecko zachłyśniętej modernizmem epoki Taishō, karzeł jako piękne i fascynujące monstrum, karzeł w nas samych, japońskie wodniki: kappy i nadkappy, bezimienna mgławica, awatar nicości, która zawiera w sobie obietnicę wszystkiego, uwierający brak opracowań na temat karła (oj, uwierający!), hybrydowa psychika, podmiotowość probabilistyczna, dusze jak chmury, średnio antropoidalne istoty, boskie pulsacje odpływu i przypływu, maska performatywna, garby wygnania, negatyw człowieka prawego, religijny fundamentalizm i świecki umysł, szantaż Oświecenia, Żyd przebrany za Żyda, kalumnie, postarzałe plecy żydowskiego dziecka, neurasteniczne plecy z koroną garbu, dieta multimediów, konflicja odgórna i konflicja oddolna, cokolwiek to może znaczyć, medykalizacja dzieciństwa, afazja mieszana jako utrata maski, lisia fizjonomia ojca, fanatycznie dialektyczne myślenie, dobrowolna eugenika, opresyjność historii i postępu, archetypiczne znaczenie piwnicy i nadmarioneta.

Co za czasy! Czas mechanistyczny, czas linearny, czas ludzki, czas fizyki, czas ewolucyjny, czas cyfrowy, czas skompresowany, cyber-czas, czas sieci, cyfroczas, teraz-czas, czas pusty, czas mesjanistyczny, mityczny czas Wielkiego Powrotu – powrót różnicy i przypadku, a ostatecznie wieczna terażniejszość. Tymczasem podmiot jest nagi.

Ktoś krzyczy: „Bez kostiumu jestem niczym!”. A my?

Wojciech Kalaga

the time of masks we conceal up our sleeves. No, it is rather they who conceal us up their sleeves. And behind them loiter and hide identities: national identity, leprous identity, true identity, madmen’s identity, heroic nationalist-romantic identity, Jewish identity, web identity, multiplied identity, European identity, nomadic identity, own identity, identity from transitory stages, multiple identity, posthumanist identity, player’s identity, probabilistic identity as a result of biomedicalization, doors opening and closing between selves. Inner and outer self. What of death? Death is only a door, too.

Fortunately, there is also the body and common dress-ups—what to cover, what to conceal? The naked body cannot be easily tamed, as it is innately half-closed, capricious and irrational. The military arrives to assist us—perfectly synchronized corporals, experts in vodka, copulation and sudden death. Oh, the fragility of naked, ephemeral military bodies, those military buttocks; yet they are only living archives of learned gestures. Biopolitics and biopower: a private body turns into a public one, and in spite of this, five Cezarys wearing sport clothing face the commission in pursuit of the unreachable A category. All of this is between theater, ballet and military range.

In the meantime, an ongoing debate between the Id and the Superego, the reality ferments to become panmasquerade, and pan-irony emanates from monistic substance, the depth covers the surface, secular humanism scrutinizes and questions itself, making the effort at a non-binary being “in-between,” Thuja masturbates on the rubbish dump, Pan defecates in the wild garden, and a mentally handicapped peripatetic philosopher wanders among the Drohobian youth, a priest does not believe in his religion and steals his lover’s money to buy vodka, outstanding artists offer empty shells, Schulz as a fluid authorial substance stands against a (broken) mirror, then he writes and covers, here and there rove pathetic carriers of barrel organs, antecedents have their “consequences which crowd thickly, step on one another’s toes, with no space and no gap,” *patient no. 23* quietly spins his yarn, then screams something to the scoundrels, fluid substances laugh at the mask, Thoreau plays house, endowment fund of the spirit brings no interest, aesthetic values become polarized, postsecular confessions of faith remain uncertain, scarred and ambiguous, the play of inner beauty and external ugliness continues. And the limits of humanity keep on extending.

Various characters wander among these tales: masked avengers, bats and spiders, constructions of vapours and rags, Thoreau's avatar, liminal heroes, a circulatory semiotic system, the boundlessness of potential semiosis, cancerous growths of chaotic potentiality and the dark, life-giving womb, Schulz-hereticrat, proud fryers of Jews, Henri Michaux as fuel for argument (ugh!), clones, avatars, self-aware artificial intelligence, genetically modified mutants, a face devoid of gender, individuals separated from their time-space continuum, pointillist mosaic, an insubordinate child of modernism-fascinated Taishō era, a dwarf as a beautiful and fascinating monstrosity, a dwarf within us, Japanese vodyanoys: kappas and uber-kappas, a nameless nebula, an avatar of nothing which carries within a promise of everything, a nagging absence of studies on a dwarf (so nagging, indeed!), hybrid psyche, probabilistic subjectivity, souls like clouds, semi-anthropoid creatures, divine pulsations of influx and ebb, a performative mask, the humps of exile, a negative of the righteous man, religious fundamentalism and secular mind, the blackmail of the Enlightenment, a Jew dressed up as a Jew, calumnies, an aged back of a Jewish child, a neurasthenic back crowned with a hump, multimedia diet, downwards and upwards conflation, medicalization of childhood, mixed aphasia as a loss of a mask, a vulpine physiognomy of the father, fanatically dialectical thinking, voluntary eugenics, oppressiveness of history and progress, the archetypal meaning of a basement and uberpuppet.

Such times! Mechanistic time, linear time, human time, physics' time, evolutionary time, digital time, compressed time, cybertime, the web's time, digitime, now-time, empty time, messianic time, the mythical time of the Great Return—the return of difference and contingency, and finally, the eternal present. Meanwhile, the subject is naked.

Somebody shouts: "Without a costume I am nothing!" What about us?

Wojciech Kalaga

ER(R)GO

summaries in english¹

Alicja Muller

(Un)spectacular Bodies (Do Not) Go to War
Uniforms and Discipline

The aim of this article is to present uniforms (or costumes) as masks used by the disciplinary authority to control and change bodies. By the word “costume” I understand both the material object and a repertoire of abstract rules according to which bodies are formed and trained. Defined in this way, the mask is a medium which, on the one hand, covers the individual characteristics of whoever wears it, and, on the other, somehow directs his or hers actions. To describe this mechanism, I choose two seemingly different spaces: classic ballet and the military. I show that in both disciplinary power operates on similar – perhaps even identical – principles. In the first part of the article, I develop the concept of mask-costume, focusing on its theatrical character. In the second part, I study two texts of culture: Cezary Tomaszewski’s play *Cezary goes to war* (2017) and Artur Żmijewski’s short film *KRWP* (2000). They provide excellent material to exemplify my initial diagnoses.

Keywords: mask, body, power, ballet

Tomasz Żaglewski

Masks of Batman. The Costume as an Element
of Superhero Narratives in Comics

The main goal of the article is to present the theme of mask and costume in the superhero comic’s narratives as a key element not only for visual aspects of superheroes but also their psychological background. Using an example of Darwyn Cooke’s *Batman: Ego* comic book, the author sees mask and costume as “subjectified” creations in Cooke’s work. They become starting points for the stories, which concentrate on the multilayered dependence between the mask-ed and un-mask-ed personality of a hero.

Keywords: theory of comics, history of comics, text analysis

Paweł Tomczok

Panmasquerade. Masks and Masking in Bruno Schulz’s Fiction

The author of this article analyses different meanings of mask in Bruno Schulz’s fiction and non-fiction. In his critical statements Schulz contrasts mask with substance, the latter capable of assuming various masks. Taking into account the context of *Cinnamon Shops*, this can be read as a commentary on Schulz’s writing practice and as a strategy thus to mask his own biography. Another theme discussed in this article is that of the relation between mask and face in Schulz’s short stories. This discussion focuses on the social context of the different representations of the face and on the elimination of dialogues from the narratives: the narrator treats the characters’ facial features as source of knowledge about the world, rather than conversations with them.

Keywords: Bruno Schulz, mask, autobiography

Izabela Tomczak, Paweł Stachura

Shaping the Avatar Identity in Computer Games

A Study in Game Adaptations of Henry David Thoreau's *Walden*

The article discusses possibilities of character building in computer games, which for many gamers is a way of expressing and modifying their own identity. Games differ in the degree of freedom given to a gamer in shaping the identity of the in-game character, or avatar, and in many games avatar-formation is an important part of game structure, providing a lot of game satisfaction, and requiring as much time and involvement as the game-play itself. The games under discussion are adaptations of H.D. Thoreau's *Walden*. The choice of games stems from the observation that identity, freedom, and limitation are important themes of Thoreau's work, which is reflected in the games under discussion. The three games discussed in the article are, thus, treated as modernist and postmodernist readings of a literary text, giving the reader/gamer more or less limited possibilities of shaping the character/avatar.

Keywords: cultural theory, Henry David Thoreau, *Walden*, videogames

Sonia Front

"Souls Cross Ages Like Clouds Cross Skies"

Network Identity in *Cloud Atlas*

In 21st-century science fiction narratives, the figure of the cyborg has been replaced by a new group of liminal characters: avatars, clones, sentient AI, genetically modified humans and time-displaced individuals. Through these characters, the narratives explore philosophical questions about the unity of personal identity. One of the films that investigate this question is Tom Tykwer's and Lilly and Lana Wachowski's film *Cloud Atlas* (2012), as it proposes the notion of network identity, divorced from time. Network identity – in the form of transmigration of souls – is enacted in the film by the concept of eternal recurrence which is the film's overriding framework. This identity is what connects the six juggled stories, spanning through various historical eras from the nineteenth century to the distant future. The paper analyses the film's concept of twenty-first century subjectivity, singular and manifold, separated and connected simultaneously, and how it taps into the theme of global interconnectedness and co-temporality brought about by the media and globalization.

Keywords: film, network identity, *Cloud Atlas*

Tomasz Burzyński

Masks Off. Reflections on Subjectivity

from the Perspective of the (Bio)medicalization Processes

The paper deploys conceptualizations and theories typical of cultural studies in order to discuss mechanisms orchestrating the formation of human subjectivity from a perspective of (bio)medicalization processes (Peter Conrad, Adele E. Clarke); that is, modernization tendencies aiming to subordinate social practices to medical jurisdiction. In this methodological context, the article is also an interdisciplinary research project which gestures towards a conceptualization of human subjectivity in which considerations referring to the dichotomy

of agency and structure (Anthony Giddens, Piotr Sztompka) are supplemented by the factor of human corporality. The opportunity to subsume biological and biomedical issues within cultural studies without the risk of biological reductionism is the result of providing a theory of subjectivity that involves its probabilistic character. The notion of probabilistic subjectivity is a theoretical construct whose significance for cultural theories springs from the development of genetics and molecular biology and their contribution to processes of biomedicalization.

Keywords: medicalization, biomedicalization, subjectivity

Marcin Hanuszkiewicz

A Mask or an Incarnation?

On the Ontic Dynamics of the Fictional Universe
in the Works and Theories of Bruno Schulz

The essay is an attempt to look at the literature of Bruno Schulz as an entity profoundly connected with his worldview and engaged in a complex interaction with reality. Determining the nature of this interaction constitutes another facet of this essay's aim. Two interpretations of this twofold influence are considered – one sees it as an operation of masking, while the other perceives it as an act of manifestation or incarnation. The contemplation of the subject matter takes the form of a discussion with Schulz's literary and theoretical texts, and is supported by analyses performed by schulzologists and by elements from semiotic and mythological theories. With the help of these tools, an interplay of the categories of "mask" and "incarnation" is defined as permeating Schulz's works. It is only at the level of his understanding of mythology that the category of incarnation triumphs.

Keywords: mask, Bruno Schulz, mask

Anna Maria Bielak

A Beautiful Dwarf and a Jewish Paper Nose

The purpose of the following article is to deconstruct multiple meanings of the presence of a Jewish female dwarf in Albert Cohen's novel *Belledu Seigneur*. The key moment of the narrative, where this character appears, does not allow us to ignore her. Her presence is so enigmatic and the scene so oneiric that we are forced to find intertextual connections, seeking a wider historical and literary context which will help us understand this figure.

Keywords: Albert Cohen, *Belledu Seigneur*, dwarf, femininity

Alina Mitek-Dziemba

Postsecularism as a Way of Reanimating Postcolonial
Reading Practices. On the Limits and Paradoxes of Secular Criticism

Even though it is difficult to imagine a phenomenon more closely intertwined with the processes of colonization and decolonization than secularism, there are scant references to it in the postcolonial writing and accompanying critical theory. The critics' reticence seems hardly justifiable considering the fact that secularization processes have been in the centre of the hottest political and ideological debate for more than a decade now, while their critical

examination and evaluation appears inevitable due to the ongoing process of undermining the historical view of the religious vs secular divide by alternative ways of ordering the public space in non-Western societies, especially as the latter have also become, on the immigrants' arrival and vocal presence, a powerful factor in the political game played out within Western countries. As the violent course of events after 9/11 has prompted most of the postcolonial critics to perceive Western democracy and secularism in the black-and-white mode by inscribing it in the Eurocentric and colonial framework, the secular-religious opposition has become one of the postcolonial studies' fundamental dichotomies that it seeks to transgress and overcome, even though the attempt may well be in vain. Consequently, the term "postsecular," despite all the subtlety with which it was introduced into the fields of philosophy, theology, sociology and literature, has come to indicate a posture of critical aversion to the secularist order as quintessential for the Western modernity and Enlightenment project and opting for the radical division between the public reason and the need for faith. The aim of the article is thus to examine the meanings ascribed to the terms such as "postsecularism" and "postsecular spirituality" in postcolonial theory, as well as to evaluate the attempts at their application to the field of literary studies.

Keywords: postcolonialism, postsecularism

Przemysław Górecki

An Aesthetic Reflection on *Kappa* by Ryūnosuke Akutagawa

The article is an attempt at reading the modernistic short story of Ryūnosuke Akutagawa, a Japanese "father of short story," in terms of aesthetics. The subject of this analysis is the Polish translation of the work *Kappa*, also known in Poland under the title *In the land of Aquarius*, made by Mikołaj Melanowicz. The story shows a phantasmagoric visit to the strange country (peopled by anthropomorphic creatures) and some sober observations on this disturbingly atypical land made by the main character. Due to the multitude of culturally recognizable themes referring to the history of Gulliver, the work bears remarkable signs of anti-utopia. My analysis takes on the themes of the story that are important from the point of view of this branch of philosophy and on its symbolic dimension with its immersion in the tradition of Japanese aesthetics. Basing my interpretation on the critical revision of the basic assumptions of the Japanese aesthetics school and on a close reading of the two surfaces of the work (literal and symbolic), I consider how the text functions in a philosophical way. The article focuses both on the literally aesthetic level of expression (descriptions of the presented world) and on the aesthetics of narration and the way of constructing the text.

Keywords: literary studies, comparative studies, Japan, modernism, aesthetics, anti-utopia

Sylwia Papier

Game in History by Paweł Jarodzki. An Analysis of *Kompletna historia wszechświata ze szczególnym uwzględnieniem Polski* in the Context of the "Visual Narrative" about Poland

The article discusses chosen themes in Paweł Jarodzki's comic book *Kompletna historia wszechświata ze szczególnym uwzględnieniem Polski* [*A Complete History of the World, with Special Attention Paid to Poland*]. Of special concern is the context of contemporary visual narrative.

This goal is to define Jarodzki's book as a representative of hybrid genre and to discuss his strategies of representing history.

Keywords: Paweł Jarodzki, artbook, history, narratology

Informacje dla Autorów

Problematyka

Kultura i jej wytwory; ontologia artefaktów; metodologia badań literaturoznawczych i kulturoznawczych; teoria; literaturoznawstwo porównawcze; tendencje w kulturze/literaturze; związki interdyscyplinarne; pogranicza kultury/literatury i filozofii, antropologii, socjologii etc.; zmiany paradygmatów; trendy i konteksty; syntezy teoretycznoliterackie i kulturoznawcze – oraz obszary zbliżone.

Polityka wydawnicza

Z wyjątkiem tekstów zamawianych oraz nowych i pierwszych tłumaczeń tekstów obcojęzycznych „Er(r)go” nie drukuje tekstów uprzednio publikowanych. Przedruki są dopuszczalne w numerach tematycznych, jeżeli tekst jest szczególnie istotny merytorycznie dla całościowej koncepcji numeru. Nadesłane teksty podlegają procedurze podwójnie anonimowej recenzji (*double-blind peer review*), której wynik decyduje o ostatecznym zakwalifikowaniu tekstu do publikacji. Redakcja nie zwraca materiałów nieprzyjętych do druku ani niezamówionych.

Forma tekstu

1. Teksty należy nadsyłać przez system OJS w edytowalnym formacie (DOC, DOCX lub RTF – nie: PDF). W tym celu należy wejść na stronę www.errgo.pl, zalogować się do systemu jako „Autor”, a następnie postępować zgodnie z instrukcjami.

2. Zasady formatowania tekstu są następujące:

- interlinia: podwójna
- marginesy: 3 cm (lewy, prawy, górny i dolny)
- font: Times New Roman CE, 12 punktów
- wcięcie akapitu: 1,25 cm
- justowanie: obustronne
- cytaty blokowe: minimum trzy linie, interlinia pojedyncza, bez cudzysłowu, wcięcie bloku – 1,25 cm, odstęp od tekstu głównego – jedna linia z góry i z dołu, stopień pisma 9,5 punktu
- cytaty w cytacie blokowym: cudzysłów podwójny („Tekst”)
- cytaty w tekście: maksimum trzy linie – cudzysłów podwójny
- cytaty w cytacie w tekście: odwrócony cudzysłów francuski („Tekst »tekst« tekst”)
- wyrazy użyte w specjalnym sensie: cudzysłów podwójny
- motto: maksimum 1/5 strony, wyłącznie pod głównym tytułem
- tytuł artykułu: maksimum trzy linie
- śródtytuły: maksimum dwie linie, nagłówki nienumerowane
- wyróżnienia: wyłącznie kursywą (nie: rozstrzelanie, nie: pogrubienie)
- elipsa: [...]
- przecinki i kropki: za cudzysłowem („Tekst »tekst« tekst”)
- odsyłacze przypisu: przed znakiem przestankowym („Tekst »tekst« tekst”¹)

3. Wszelkie ryciny i ilustracje zamieszczone w tekście należy nadesłać także przez system OJS jako „pliki pomocnicze”, w rozdzielczości minimum 300 dpi. Do ilustracji należy dołączyć licencję właściciela praw autorskich na wykorzystanie materiału w druku i w wersji online lub, w przypadku materiałów na licencjach otwartych, określenie typu licencji i wskazanie źródła.

4. Przypisy należy przygotować w formie przypisów dolnych, wedle niżej podanych wskazówek i przykładów:

- Książka: Imię Nazwisko autora, *Tytuł*, przeł. Imię Nazwisko tłumacza, wydawca, miejsce wydania rok wydania, s. strony.
- Rozdział w książce zbiorowej: Imię Nazwisko autora, *Tytuł rozdziału*, w: *Tytuł książki lub tomu zbiorowego*, red. Imię Nazwisko redaktora, wydawca, miejsce wydania rok wydania, s. strony.
- Artykuł w periodyku: Imię Nazwisko autora, *Tytuł artykułu*, „Tytuł czasopisma” rok wydania, tom, numer, s. strony.
- Artykuł ze strony internetowej, forum dyskusyjnego lub czasopisma online: Imię Nazwisko autora, *Tytuł artykułu lub postu*, „Tytuł czasopisma”, rok wydania, tom, numer, <<http://www.xxx.xxxx.xxx>> (data dostępu).
- Hasło encyklopedyczne lub słownikowe: „Hasło”, w: *Tytuł encyklopedii lub słownika*, red. Imię Nazwisko redaktora, wydawca, miejsce wydania rok wydania, s. strony.
- Hasło z encyklopedii lub słownika internetowego: „Hasło”, w: *Tytuł encyklopedii lub słownika* <<http://www.xxx.xxxx.xxx>> (data dostępu).
- Wiersz lub rozdział w książce jednego autora: Imię Nazwisko autora, *Tytuł wiersza lub rozdziału*, w: *Tytuł tomu poetyckiego*, wydawca, miejsce wydania rok wydania, s. strony.
- Film: *Tytuł filmu*, reż. Imię Nazwisko reżysera, dyst. Nazwa dystrybutora, kraj, rok premiery.
- Cytat za innym autorem: Imię Nazwisko autora cytowanego tekstu, *Tytuł*, przeł. Imię Nazwisko tłumacza, wydawca, miejsce wydania rok wydania, s. strony, cyt. za: Imię Nazwisko autora cytowanego tekstu, *Tytuł*, przeł. Imię Nazwisko tłumacza, wydawca, miejsce wydania rok wydania, s. strony.
- Kolejne przypisy: Nazwisko autora, skrócony *tytuł artykułu*... lub *książki*..., s. strony.

5. Przykłady

- Książka: Roland Barthes, *Sade, Fourier, Loyola*, przeł. Renata Lis, Wydawnictwo KR, Warszawa 1996, s. 30–31.
- Rozdział w książce zbiorowej: Robert Cieślak, *Od Grünewalda do Bacona. Gra o tożsamość w poezji Tadeusza Różewicza*, w: *Ponowoczesność a tożsamość*, red. Bożena Tokarz i Stanisław Piskor, Wydawnictwo OK SPP, Katowice 1997, s. 86–87.
- Artykuł w periodyku: Ewa Szczęsna, *Tożsamość hybrydyczna*, „Er(r)go”, 2004, 2/2004, nr 9, s. 10–11.
- Artykuł ze strony internetowej, forum dyskusyjnego lub czasopisma online: Artur Wolski, *Nauka i przemysłenia*, „Forum Akademickie” 1/2006 <<http://forumakademickie.pl/fa/2006/01/nauka-i-przemyslzenia/>> (12.02.2007).

- Hasło encyklopedyczne lub słownikowe: „Rozum”, w: *Słownik synonimów*, red. Andrzej Dąbrówka, Ewa Geller, Ryszard Turczyn, Wydawnictwo MCR, Warszawa 1993, s. 115–116.
- Hasło z encyklopedii lub słownika internetowego: „Absolut”, w: *Powszechna Encyklopedia Filozofii* <<http://www.ptta.pl/pef/pdf/a/absolut.pdf>> (10.10.2007).
- Wiersz lub rozdział w książce jednego autora: Maria Korusiewicz, *Vermeer (1658)*, w: *Majolika*, Wydawnictwo Śląsk, Katowice 2012, s. 5.
- Film: *The Pillow Book*, reż. i scen. Peter Greenaway, dyst. Lions Gate Films, Francja–Holandia–Wielka Brytania, 1996.
- Cytat za innym autorem: Kurt Vonnegut, Jr., *Rzeźnia numer pięć*, przeł. Lech Jęczmyk, Wydawnictwo Da Capo, Warszawa 1996, s. 14, cyt. za: Jolanta Misiarz, *Jeszcze kilka słów na temat masakry. Filozofia egzystencjalna w Rzeźni numer pięć*, w: *Szkice o literaturze i kulturze amerykańskiej*, red. Teresa Pyzik, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2001, s. 71.
- Kolejne przypisy: Kurt Vonnegut Jr., *Rzeźnia...*, s. 22.; Vonnegut, s. 132

6. Nie stosujemy skrótów: „ibid./ibidem”; „op.cit.”; „tamże”; „tegoż”.

7. Skrót: „Zob”. stosujemy wtedy, kiedy naszą intencją jest poszerzenie podawanych informacji. Skrót „Por”. stosujemy wtedy, kiedy naszą intencją jest komparatywne lub kontrastywne zestawienie podawanych informacji z innym źródłem.

8. Do każdego tekstu prosimy dołączyć jednoakapitowe streszczenie w języku angielskim i polskim (wraz z tytułem w języku angielskim i słowami kluczowymi w obu językach) – objętość ok. 200 słów.

Zastrzeżenie

Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania pewnych modyfikacji tekstu nie naruszających merytorycznej strony opracowania. Redakcja zastrzega sobie prawo do przedruków tekstu w numerach rocznicowych „Er(r)go”.

Korespondencja

Korespondencję prosimy kierować na adres:
Wojciech Kalaga, „Er(r)go”, Instytut Kultur i Literatur Anglojęzycznych,
ul. Gen. Stefana Grota-Roweckiego 5, 41–205 Sosnowiec,
tel./faks: 32 36 40 892, e-mail: errgo@us.edu.pl

© Copyright by Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego and Authors, Katowice 2018

Projekt serii: Marek J. Piwko {mjp}

Na okładce: „Maski”
Autor: Marzena Kubisz

ISSN 1508-6305
e-ISSN 2544-3186

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych 4.0 Międzynarodowe
Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International

Kontakt z redakcją

Wojciech Kalaga
Instytut Kultur i Literatur Anglojęzycznych
Uniwersytet Śląski w Katowicach
ul. Gen. Stefana Grot-Roweckiego 5
41-205 Sosnowiec
tel./faks: 32 36 40 892
e-mail: errgo@us.edu.pl
<http://www.errgo.pl>

Wydawca

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Uniwersytet Śląski w Katowicach
ul. Bankowa 12B
40-007 Katowice
tel.: 32 359 20 56; faks: 32 359 20 57
e-mail: zamowienia.wydawnictwo@us.edu.pl
www.wydawnictwo.us.edu.pl

Współwydawca

„Śląsk” Sp. z o.o. Wydawnictwo Naukowe
ul. Juliusza Ligonia 7
40-036 Katowice
tel.: (0048) 32 258 07 56, faks: (0048) 32 258 32 29
e-mail: biuro@slaskwn.com.pl, redakcja@slaskwn.com.pl
handel@slaskwn.com.pl
www.slaskwn.com.pl

Wydanie pierwsze nakład: 40 + 30 arkuszy wydawniczych: 12,0
arkuszy drukarskich: 11,00 papier offset, kl. III, 90 g.

Druk i oprawa:

Volumina.pl Daniel Krzanowski
ul. Księcia Witolda 7-9, 71-063 Szczecin